



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Tomáše Kocourka a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **REHISTAV Jílek s.r.o.**, IČO 07299117, se sídlem Slatina 29, okres Znojmo, zast. Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem, se sídlem nám. 28. října 9, Brno, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 13, Opava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2020, č. j. 7321/1.30/20-3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2022, č. j. 30 Ad 2/2021-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Dne 6. 5. 2019 provedl Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj (dále jen „oblastní inspektorát“) kontrolu žalobkyně na pracovišti „rekonstrukce severovýchodního bastionu hradu Špilberk“. V návaznosti na kontrolní zjištění oblastní inspektorát rozhodnutím ze dne 7. 9. 2020, č. j. 13991/9.30/20-7 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uznal žalobkyni vinnou spácháním dvou přestupků podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), spočívajících v umožnění nelegální práce cizincům. Jednak umožnila třem cizincům výkon závislé práce mimo pracovněprávní vztah a dále bez povolení k zaměstnání (výrok I.), jednak dalším cizinci umožnila výkon závislé práce v rozporu se zaměstnaneckou kartou na jiném místě výkonu práce (výrok II.). Za přestupky jí uložil pokutu ve výši 180.000 Kč.

[2] K odvolání žalobkyně žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 11. 2020, č. j. 7321/1.30/20-3 (dále jen „napadené rozhodnutí“), upravil formulační, pro nyní souzenou věc nepodstatnou nepřesnost ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí, ve zbytku odvolání

zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Podle žalovaného výrok prvostupňového rozhodnutí dostal požadavkům § 93 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“). Popis spáchaného skutku je dostačující – z výroku plyne, že žalobkyně umožnila pánům F., N. a P., ukrajinským státním příslušníkům, nelegální práci spočívající v provádění stavebních prací mimo pracovněprávní vztah. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je dále rozvedeno, že jmenovaní naváželi materiál, vozili na kolečku šterk, zametali a prováděli práci dlaždičů. Oblastní inspektorát dále podrobně popsal, jak výkon těchto stavebních prací naplňuje znaky závislé práce. Nepřisvědčil ani odvolacím námitkám ve vztahu k přestupku, kterého se žalobkyně dopustila tím, že umožnila výkon závislé práce panu D. R. na jiném místě, než na kterém byl oprávněn k výkonu práce podle zaměstnanecké karty. Zaměstnanecká karta je veřejnoprávní povolení udělované pro konkrétní pozici (tj. druh a místo práce) u konkrétního zaměstnavatele. Jakékoliv smluvní ujednání o jiném výkonu práce mezi žalobkyní a panem R. nehraje roli.

[3] Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Popis skutku ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí označila za pouhou parafrázi zákona, která není s to nezaměnitelně odlišit vytýkané jednání. Skutkový stav správní orgány zjistily nedostatečně – nevysvětlily, proč se právě žalobkyně stala osobou obviněnou z těchto přestupků. Namítla, že nebyly provedeny svědecké výslechy, ale byly užity jakési blíže neurčené protokoly o výsleších účastníků ve správním řízení. Žalobkyně nemohla spáchat ani přestupek spočívající v umožnění provádění stavebních prací panu D. R. v rozporu se zaměstnaneckou kartou, protože zaměstnanecká karta místo výkonu práce závazně neurčuje.

[4] Krajský soud žalobu zamítl. Nepřisvědčil námitce zaměnitelnosti popisu jednání a nekonkrétnosti místa spáchaní přestupku ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí – podle krajského soudu výrok obsahuje veškeré podstatné náležitosti. Na výrok navazují odůvodnění prvostupňového i napadeného rozhodnutí úvahami o podkladech a právním hodnocení případu. Aproboval též, že oblastní inspektorát provedl dokazování protokoly o účastnických výsleších cizinců provedených v řízeních o jejich správním vyhoštění. Jednak použitelnost těchto protokolů dovodil Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi, jednak oblastní inspektorát provedl dokazování protokoly za přítomnosti zástupce žalobkyně, který nedoložil ani nenavrl žádné jiné důkazy. Protokoly jsou součástí správního spisu a je z nich zřejmé, kdy a kde byly sepsány, a to včetně důvodů jejich sepsání.

[5] Dle krajského soudu byl skutkový stav zjištěn dostatečně. Stavební práce prováděné osobně pány F., N. a P. v den konání kontroly naplnily všechny znaky závislé práce. Slíbenou odměnu měl vyplatit šéf firmy. Je zřejmé, že touto firmou je žalobkyně, a to také proto, že práci domlouval zaměstnanec žalobkyně pan D. R. Ten jim práci i přiděloval a kontroloval (práci vykonávali podle pokynů žalobkyně), byl tedy naplněn znak nadřízenosti žalobkyně vůči cizincům. Ačkoliv na stavbě vykonával další práce pan I. Ch., na základě smlouvy o dílo mezi ním a žalobkyní nebylo doposud fakturováno, a není tedy myslitelné, aby pan R. domlouval pracovníky právě pro něj (a nikoliv pro žalobkyni). Všichni tři cizinci shodně vypověděli, že na stavbě na Špilberku pracovali od 29. 4. 2019, byl tedy naplněn i znak soustavnosti práce. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nenavrhovala

pokračování

žádné další dokazování a skutkový stav byl zjištěn dostatečně, nebylo nezbytné ani účelné provádět další dokazování výsledky pánů F., N. a P.

[6] Z rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 5. 8. 2019 krajský soud zjistil, že výrokem I. byl panu R. udělen souhlas se změnou zaměstnavatele. Součástí výroku rozhodnutí bylo také uvedení údajů o pracovním místě, včetně místa výkonu práce na adrese S. X, X J. Zaměstnanecká karta tudíž závazně stanovuje místo výkonu práce. Žalobkyně nepochybně umožnila panu R. výkon práce v rozporu se zaměstnaneckou kartou, pokud se tento v den kontroly nacházel (a pracoval) na pracovišti na adrese Š. X, X.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Proti napadenému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil v celém rozsahu.

[8] Prvním okruhem stížních námitek stěžovatelka brojila proti vyhodnocení popisu skutku ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí. Aniž to výslovně uvedla, fakticky uplatnila též kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., protože zpochybnila přezkoumatelnost napadeného rozsudku. Podle ní krajský soud nijak nevypořádal žalobní námitku, že skutek je ve výroku popsán jen parafrází zákona a neobsahuje konkrétní popis vytýkaného jednání. Vada výroku nemůže být zhojena v odůvodnění správního rozhodnutí. Skutek je též vadně vymezen z časového hlediska, protože stěžovatelka je *de facto* postihována za trvající přestupek (správní orgány vycházely ze zjištění, že cizinci prováděli práci od 29. 4. 2019 do 6. 5. 2019), ale výrok neobsahuje údaj o jeho trvání.

[9] Ve druhé stížní námitce vyčetla správním orgánům obou stupňů i krajskému soudu, že ve vztahu k přestupku spočívajícímu v umožnění práce v rozporu se zaměstnaneckou kartou nezohlednily hledisko smluvní volnosti mezi ní a zaměstnancem D. R. Nezjišťovaly, zda ke dni provedení kontroly nebyl pan R. na pracovišti na Špilberku dočasně přidělen, anebo zda tam nebyl vyslán na pracovní cestu.

[10] Třetím okruhem stížních námitek stěžovatelka v podstatě zopakovala žalobní argumentaci stran neprovedení svědeckých výpovědí. Namítla, že byla zkrácena na procesních právech, neboť se nemohla výsledků zachycených v protokolech účastnit. Krajský soud navíc nevypořádal její žalobní námitku, že bez souvisejících správních spisů nebylo možné posoudit věrohodnost vyslychaných.

[11] Ve čtvrtém stížním bodu stěžovatelka zpochybnila, že umožnění výkonu nelegální práce třem cizincům je přičitatelné právě jí. Ze skutkových zjištění plyne, že práci těmto třem mužům zajistil pan R., a to aniž by mu takovou kompetenci žalobkyně svěřila, proto je podle ní zjištěné jednání přičitatelné pouze jemu. Vyplacení odměny stěžovatelkou slíbil cizincům pouze pan R.

[12] Žalovaný navrhl kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout. Má za to, že výrok prvostupňového rozhodnutí je bezvadný a nedostatkem není, pokud odůvodnění

správního rozhodnutí rozvádí jeho výrok. Stěžovatelka směřuje naplnění znaku soustavné práce a časové vymezení přestupku. Za vinu je jí kladeno jednání vymezené ve výroku, tj. spáchané dne 6. 5. 2019. V řízení o přestupku podle něj bylo prokázáno, že pan R. zajistil pracovníky pro stěžovatelku a přislíbil jim, že jim jeho šéf vyplatí odměnu. Již pouhý příslib odměny má význam při prokazování znaků závislé práce.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti. Ta byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] K prvnímu okruhu stížních námitek zpochybňujících kvalitu výroku I. prvostupňového rozhodnutí uvádí Nejvyšší správní soud následující.

[16] Podle § 93 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona *ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, se kromě náležitostí podle správního řádu uvede popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání.*

[17] Podle § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti *pro účely tohoto zákona se rozumí nelegální práci*

1. *závislá práce vykonávaná fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah,*
2. *práce vykonávaná cizincem v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, je-li podle tohoto zákona vyžadováno, nebo v rozporu se zaměstnaneckou kartou, kartou vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrou kartou vydanými podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo bez některé z těchto karet; to neplatí v případě výkonu jiné práce podle § 41 odst. 1 písm. c) zákoníku práce.*

[18] Podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti *právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se přestupku dopustí tím, že umožní výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 nebo 2 zákona o zaměstnanosti.*

[19] Popis skutku má ve výroku rozhodnutí o přestupku zcela zásadní význam. Formulace výroku musí obsahovat podstatné okolnosti, které mj. dovolují toto jednání nezaměnitelným způsobem identifikovat, aby nedošlo k záměně se skutkem jiným. Na vymezení skutku však nelze klást přehnané nároky, vždy je třeba hledět na smysl a účel specifikace skutku (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2013, č. j. 9 As 68/2012-23).

[20] Krajský soud v bodě 21 napadeného rozsudku vysvětlil, že ve výroku popsaný skutek považuje za dostatečně vymezený a vyhovující § 93 odst. 1 přestupkového zákona. Skutek je totiž ve výroku mimo jiné vymezen tím, že stěžovatelka umožnila třem konkrétním cizincům výkon závislé práce spočívající v provádění stavebních prací mimo

pokračování

pracovněprávní vztah a bez povolení k zaměstnání. Ač je toto vypořádání žalobní námitky o nekonkrétnosti popisu stěžovatelce přičítaného přestupku strohé, nelze jej označit za nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud připomíná, že nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů není rozhodnutí, v jehož odůvodnění se soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesených námitek (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76, a rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28). Krajský soud v nyní projednávané věci vyjevil svůj názor o bezvadnosti výroku prvostupňového rozhodnutí. Související výtky, které žalobce uplatnil v žalobě, tj. požadavek vysvětlení, čím stavební práce vykonávané třemi cizinci naplňovaly znaky nelegální práce, detailně krajský soud odůvodnil v bodech 29 – 39 napadeného rozsudku.

[21] Z nyní posuzovaného výroku nade vši pochybnost plyne, jaké konkrétní jednání je stěžovatelce přičítáno. Pro vymezení skutku ve výroku rozhodnutí, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou spácháním přestupku spočívajícího v umožnění nelegální práce, postačuje, pokud je v něm uvedeno, komu a kdy přesně byla nelegální práce umožněna, že nelegální práce představovala práce stavební a že je její umožnění přičítáno obviněné z přestupku (stěžovatelce). Konkrétní okolnosti, tj. jaké stavební práce přesně cizinci vykonávali bez uzavřené pracovněprávní smlouvy nebo čím byly naplněny znaky závislé práce, patří do odůvodnění správního rozhodnutí. Požadavek stěžovatelky, aby všechny tyto okolnosti byly uvedeny ve výroku, není důvodný.

[22] První okruh stížních námitek s ohledem na výše uvedené není důvodný.

[23] Kasační námitka, že popis skutku neobstojí ani z hlediska požadavku na specifikaci času, kdy mělo dojít k jeho spáchání, není přípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Stěžovatelka uplatnila tuto námitku až v řízení o kasační stížnosti, ačkoliv jí nic nebránilo v tom, aby ji uvedla již v řízení před krajským soudem.

[24] Dále stěžovatelka namítla, že závěr správních orgánů, podle nichž umožnila výkon práce panu D. R. na jiném místě, než je povoleno zaměstnaneckou kartou, nemá oporu v provedeném dokazování. Vytýká správním orgánům i krajskému soudu, že zcela pominuly skutečnost, že faktické místo výkonu práce je určováno smluvní volností v rámci pracovního poměru a nemusí odpovídat místu uvedenému v povolení k zaměstnání. K tomu může dojít dočasným přidělením k výkonu práce pro jinou osobu v souladu s § 66 zákona o zaměstnanosti nebo vysláním na pracovní cestu v souladu s § 93 zákona o zaměstnanosti. I tato kasační námitka je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť byla poprvé uplatněna v řízení před Nejvyšším správním soudem, ačkoliv mohla být uplatněna již v řízení před krajským soudem. V žalobě stěžovatelka namítala pouze to, že zaměstnanecká karta nezavádí ani jinak závazně neurčuje místo výkonu práce nebo pracoviště. Určení místa výkonu práce není součástí zákonné definice zaměstnanecké karty. Logicky tedy stěžovatelka nemohla umožnit výkon práce v rozporu se zaměstnaneckou kartou z důvodu místa výkonu práce, jestliže zaměstnanecká karta vůbec neurčuje, na jakém místě má být práce vykonávána. Argumentace uplatněná v řízení před krajským soudem se tedy svojí podstatou míjí s argumentací uplatněnou v kasační stížnosti, která nijak nereaguje na vypořádání uplatněného žalobního bodu krajským

soudem. Krajskému soudu nelze důvodně vytýkat, že se nezabýval tím, zda pan R. nebyl vyslán do Brna na pracovní cestu či tam přidělen k výkonu práce pro jinou osobu, neboť stěžovatelka neuplatnila takový žalobní bod. Pokud by se naopak krajský soud touto otázkou zabýval, učinil by tak nad rámec řádně uplatněných žalobních bodů, a tedy v rozporu s § 75 odst. 2 s. ř. s.

[25] Ve třetím stížním bodě stěžovatelka namítla zkrácení na svých procesních právech v důsledku neprovedení výslechu cizinců. Ani této stížní námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Krajský soud, navzdory přesvědčení stěžovatelky, správně interpretoval a aplikoval závěry uvedené v rozsudku NSS ze dne 15. 1. 2018, č. j. 4 Azs 248/2017-37, podle nějž je využití skutečností správnímu orgánu známých z úřední činnosti možné, nicméně využívání protokolů o výslechu svědků z jiného správního řízení nesmí představovat libovůli. V právě uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud připustil možnost využití protokolů o výslechu svědků z jiného správního řízení v situaci, kdy *„žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by osvědčovaly nezbytnost nového provedení výslechu svědků, respektive na základě kterých by bylo možné předpokládat, že případný nový výslech svědků může vést k jiným skutkovým závěrům“*. Dostatečným z hlediska ochrany práv stěžovatelky tedy je, pokud měla k informacím plynoucím z protokolů přístup, a že s nimi mohla v průběhu správního řízení polemizovat. To stěžovatelka nepochybně mohla – protokoly jsou součástí spisu, do nějž mohla kdykoliv nahlédnout, a byly jako listinné důkazy provedeny v přítomnosti jejího zástupce. Navzdory tomu stěžovatelka nerozporovala ani jejich obsah, ani nenamítla, jak by se změnila v její prospěch skutkové závěry správních orgánů, pokud by se výslechu zúčastnila, případně kdyby oblastní inspektorát vyslechl nelegálně pracující cizince znovu. Žádnou takovou konkrétní okolnost netvrdí ani v kasační stížnosti a povšechně namítá zásah do svých procesních práv. Realizaci stěžovatelčiných procesních práv správní orgány obou stupňů poskytly dostatečný prostor a jde jediné k její tíži, že v tomto ohledu nečinila žádné procesní kroky. Pokud by výslech svědků navrhla, musely by se správní orgány tímto návrhem zabývat a případně přesvědčivě odůvodnit, proč k jeho provedení nepřistoupily.

[26] Neobstojí stěžovatelčina dílčí námitka o nepoužitelnosti protokolů o výsleších cizinců provedených v řízeních o jejich správním vyhoštění bez příslušných správních spisů. Aby mohly správní orgány vycházet z protokolů o výsleších pořizovaných v jiných správních řízeních, musí být pořizeny v souladu se zákonem a musí se dostat do sféry správního orgánu zákonným způsobem (rozsudek NSS ze dne 13. 10. 2022, č. j. 10 Ads 27/2021-45).

[27] Podle § 25 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (dále jen „kontrolní řád“), *požádá-li kontrolní orgán jiný kontrolní orgán nebo další orgán veřejné moci o poskytnutí údajů, informací nebo jiných kontrolních podkladů potřebných k provedení kontroly, oslovený orgán tyto údaje, informace a další kontrolní podklady poskytne, pokud je má k dispozici a nebrání-li tomu plnění povinností uložených jiným právním předpisem, s výjimkou povinnosti mlčenlivosti*.

[28] Nutno připomenout, že oblastní inspektorát provedl kontrolu stěžovatelky v součinnosti s oddělením pobytové kontroly, pátrání a eskort Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, což vyplývá jak z protokolu o kontrole,

pokračování

tak z úředního záznamu právě uvedeného útvaru policie ze dne 6. 5. 2019, č. j. KRPB-105988/ČJ-2019-060022-SV, který je součástí správního spisu. V souladu s § 25 odst. 2 kontrolního řádu požádal oblastní inspektorát policii o poskytnutí informací souvisejících se společně provedenou kontrolou, pročež policie poskytla příslušné protokoly o výsledcích. Tímto způsobem se protokoly staly součástí kontrolního spisu oblastního inspektorátu. Není žádný důvod k tomu, aby stěžovatelka měla přístup ke správním spisům o správním vyhoštění daných cizinců – nebyla účastníkem těchto řízení, o účastenství v nich ani neusilovala a stěžít si lze představit, že by prokázala přímé dotčení na svých právech rozhodnutími vydanými v řízeních o správním vyhoštění. Pro účely řízení o přestupku vedeném se stěžovatelkou zcela postačují samotné protokoly, které se, jak bylo vysvětleno výše, do spisu dostaly zákonným způsobem. Pro úplnost lze dodat, že stěžovatelka relevantně nezpochybnila ani samotné zákonné pořízení protokolů. O tom Nejvyšší správní soud nemá pochyby – z protokolů je zřejmé, kdy a kým byly provedeny, jaké byly kladeny otázky, obsahuje poučení cizinců o jejich právech podle správního řádu i podle zákona o pobytu cizinců, a také že byl přítomen tlumočnick. Jejich použitím coby podkladů k vydání prvostupňového rozhodnutí nebylo nijak zasaženo do procesních práv stěžovatelky. Odůvodňuje-li stěžovatelka svůj požadavek na připojení celého správního spisu ve věci správního vyhoštění tím, že je třeba ověřit, jakého poučení se vyslýchaným osobám dostalo, a zjistit skutečnosti významné pro posouzení jejich věrohodnosti, lze k tomu uvést, že obsah poučení je patrný ze samotných protokolů o výsledku účastníka správního řízení a že podrobněji ověřovat věrohodnost výpovědi vyslýchaných osob by bylo namístě, jestliže by stěžovatelka v tomto směru uplatnila jakékoliv výhrady či připomínky, což ovšem po celou dobu kontroly a navazujícího řízení o přestupku nečinila.

[29] Stěžovatelce lze sice dát za pravdu, že se krajský soud výslovně nevypořádal s tím, zda si správní orgány projednávající její přestupek měly opatřit celé správní spisy týkající se řízení, v nichž byly provedeny výslechy cizinců. Rozsudek krajského soudu ovšem nelze považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů jen kvůli tomu, že krajský soud výslovně nereagoval na dílčí výtku. Podstatné je, že se krajský soud vypořádal se základem daného žalobního bodu, tedy přípustností založit skutková zjištění podstatná pro rozhodnutí o přestupku na důkazech pořízených v jiných správních řízeních. Krajský soud poukázal na to, že stěžovatelka byla přítomna provádění důkazu listinami (protokoly o výsledku), nenavrhla doplnění dokazování ani sama nepředložila jiné důkazní prostředky.

[30] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k vypořádání stížní argumentace uvedené pod čtvrtým stížním bodem. Stěžovatelka namítla, že se správní orgány nezabývaly otázkou, zda vůbec byla cizincům poskytnuta odměna za vykonanou práci, a pokud ano, tak že jim tuto odměnu přislíbil jen a pouze pan R., aniž by k tomu měl coby stěžovatelčin zaměstnanec kompetenci. V podstatě tedy namítla nenaplnění znaku závislé práce spočívající v existenci vztahu nadřízenosti a podřízenosti mezi stěžovatelkou jako zaměstnavatelem a danými cizinci jako zaměstnanci (tedy že práce byla vykonávána jménem zaměstnavatele a dle jeho pokynů).

[31] K tomuto znaku závislé práce Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, uvedl: *„Vztah podřízenosti zaměstnance vůči zaměstnavateli představuje nutně subjektivní kategorii. Rozhodující je tedy zejména to, zda zaměstnanec sám*

vnímá své postavení jako podřízené a to je důvodem, proč respektuje pokyny zaměstnavatele.“ Dále uvedl: „*Pokud má ovšem správní orgán naplnění tohoto subjektivního znaku objektivně prokázat, musí zkoumat, zda je dána osobní závislost zaměstnance na zaměstnavateli, a zejména co je její příčinou. (...) právě pobírání odměny představuje typickou skutečnost, která závislé postavení zaměstnance na zaměstnavateli věrohodně prokazuje.“* Shrnutí, naplnění znaku podřízenosti má jak subjektivní, tak objektivní složku.

[32] Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu rozvedenými v bodech 34-35 napadeného rozsudku o naplnění znaku nadřízenosti stěžovatelky ve vztahu k daným cizincům. Naplněním tohoto znaku se dostatečně zabýval i oblastní inspektorát v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí (str. 8-10). Z protokolů o výsleších cizinců plyne, že všichni tři pánové (F., P. a N.) pracovali na stavbě od 29. 4. 2019 bez uzavřené pracovní smlouvy. Shodně vypověděli, že řidič, který je mikrobusem přivezl z Polska do České republiky, dal panu I. N. telefonní číslo na D. R. Ten jim řekl, ať 29. 4. 2019 přijdou na stavbu, zadával jim pracovní úkoly a kontroloval je. Slíbil jim odměnu 120 Kč na hodinu, kterou jim měl vyplatit „šéf firmy“. Cizinci shodně uvedli, že pan R. pracoval na stavbě s nimi. Z těchto skutečností zřetelně plyne, že pan R. domluvil pánům F., N. a P. práci u svého zaměstnavatele, stěžovatelky. Všichni tři se cítili být podřízeni panu R., avšak o existenci „firmy“ a jejího „šéfa“ věděli a očekávali od něj odměnu. Stěží si lze představit, že tito muži měli za to, že celá stavba podléhá pokynům pana R., resp. museli vědět, že pan R. je též zaměstnancem oné firmy, od které měli dostat zaplacení. Stěžovatelka sama uvedla, že pan R. pracoval na dané stavbě právě pro ni (viz vyjádření jednatele poskytnuté oblastnímu inspektorátu dne 3. 6. 2019). Skutečnost, že stěžovatelka nedala panu R. písemné zmocnění k náborem nových zaměstnanců, je irelevantní, neboť při posuzování nelegální práce správní orgány vychází ze skutečného stavu věci. Krajský soud přílehavě odkázal na § 20 odst. 2 písm. c) přestupkového zákona, podle nějž je jednání zaměstnance při plnění úkolů v rámci tohoto vztahu přičitatelné právní osobě (zaměstnavateli). Vnitřní přesvědčení zaměstnanců o podřízenosti stěžovatelce (subjektivní složka) bylo dáno. Stejně tak bylo věrohodně prokázáno, že na stavbě muži týden pracovali s vidinou vyplacení odměny šéfem firmy. Je tak splněn i znak příslibu odměny (tj. hospodářské závislosti), neboť na skutkovém půdorysu projednávané věci je iluzorní představa, že práce cizinci vykonávali coby přátelskou výpomoc či dobrovolnou činnost.

[33] V průběhu správního řízení se stěžovatelka pokusila vyvrátit závěr oblastního inspektorátu, že daní tři cizinci pracovali na stavbě právě pro ni, toliko tvrzením, že pracovali pro jejího dodavatele pana I. Ch. Toho však nikdo z cizinců neznal, v době konání kontroly se na staveništi pan Ch. nenacházel, a stěžovatelka neprokázala, že by jí dodavatel fakturoval jakékoliv služby. Navíc nepůsobí přesvědčivě tvrzení, že práce měl pro stěžovatelku provést jiný obchodní subjekt, jestliže na druhé straně stěžovatelka uvedla, že se na daném pracovišti nacházel za stěžovatelku pan R. (nedává smysl, proč by při realizaci subdodávky na základě smlouvy o dílo měl vypomáhat zaměstnanec objednatel díla, a to nikoliv v pozici osoby vykonávající dohled za objednatel). Krajskému soudu lze jen přitakat, pokud uvedl, že tuto verzi příběhu shledal nepodloženou a nevěrohodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[34] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[35] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu